Jaargang 109. Vrijdag, 22 November 1850. No. 94.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

TWEEDE UITGAVE.

AANBESTEDING VAN KLEEDINGSTUKKEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens aan te besteden, bij *Inschrijving* met *gesloten Briefjes:*

Het MAKEN en LEVEREN van onderscheidene **KLEEDINGSTUKKEN** voor de ***AGENTEN*** van **POLICIE**, over de jaren 1851 en 1852, in *één perceel.*

De Voorwaarden dezer Aanbesteding, alsmede de Monsters van het Laken en Baai, zullen van Vrijdag den 22sten dezer ter Stads Secretarij voorhanden zijn; terwijl de Inschrijvingbriefjes, ingerigt overeenkomstig Art. 13 der genoemde Voorwaarden, aldaar vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 29sten dezer moeten worden bezorgd, — om te worden geopend op MAANDAG den 2den December 1850, des voormiddags te elf uur.

GRONINGEN, 18 November 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, *L. S.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 12den Nov. 1850, no. 6, gearresteerde en invorderbaar verklaarde DERDE SUPPLETOIR KOHIER voor de BELASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 1850, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten, vrijgesteld van zegel, moeten worden gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 20sten Nov. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, *L. S.*

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

De Duitsche Krisis en de staat van zaken in Keurhessen.

De berigten, dat de onderhandelingen tusschen Weenen en Berlijn eene vredelievende wending zouden hebben genomen, hebben dadelijk ter beurze eene zeer bemoedigende uitwerking gehad. Deze gunstige indruk is nog niet verdwenen, maar men ziet met belangstelling de officiële bevestiging dezer berigten te gemoet, opdat er ten spoedigste een einde moge komen aan een' staat van zaken, bij welken het groote Duitsche vaderland geene eere kan inleggen en veel verliezen. Reeds is het nadeel, 't welk op dit oogenblik wordt geleden, zeer aanzienlijk. Duizenden arbeiders worden aan hun bedrijf onttrokken, — staan onder 't geweer, en leven ten koste der Staten. De productie wordt daardoor verminderd, en de handel lijdt door het belemmerd vervoer op de ijzerbanen, die dikwerf uitsluitend voor soldaten en krijgsbehoeften worden gebruikt.

Het blad van het Pruissisch ministerie, de *Deutsche Reform*, bevatte in de laatste dagen eenige aanmerkingen, welke blijkbaar de strekking hadden om de door de oproeping des legers opgewekte geestdrift te bedaren en de gemoederen voor te bereiden op de tijding dat Pruissen in vele opzigten in de eischen van Oostenrijk zou inwilligen. Deze artikelen hebben in Pruissen een' ongunstigen indruk gemaakt, en velen terneergeslagen of verbitterd.

Van de zijde van Oostenrijk is eene in zeer vriendschappelijke bewoordingen vervatte nota aan de Pruissische Regering medegedeeld, waarin het kabinet van Weenen verklaart, gereed te zijn tot het ondernemen van *vrije* beraadslagingen, en er niet langer op aandringt, dat Pruissen de wettigheid van de Bonds-vergadering van Frankfort zal erkennen; — maar daarentegen verlangt, dat Pruissen de Bonds-regering ongehinderd haren gang zal laten gaan in de bevrediging van Keurhessen en de Deensche hertogdommen, en dat de vrije beraadslagingen over de Duitsche aangelegenheden in Weenen zullen plaats hebben.

Dit laatste kan van de zijde van Pruissen *niet* worden toegestaan. Ook protesteert Pruissen tegen elk besluit, waarbij aan eenige vergadering van de Bonds vergadering een wettig en verbindend gezag zoude kunnen worden toegekend. Even als bij de ratificatie van den vrede met Denemarken, beschouwt Pruissen het Duitsch-Verbond als bestaande uit al de bijzondere Duitsche Staten, en geenszins als vertegenwoordigd door een gedeelte derzelve. Voorts vordert Pruissen, dat Oostenrijk aan hetzelve voldoenden waarborg zal geven, van aan dezen Staat, in de toekomstige Constitutie van het groote Duitsche Verbond, *gelijke regten* te zullen toekennen, als Oostenrijk voor zich zelf verlangt, of bedingt. — Vóór den aanvang der *vrije* beraadslagingen moet *dit punt* bepaaldelijk zijn geregeld, en zoo lang deswege geene voldoende overeenkomst bestaat, zal Pruissen zich *niet ontwapenen.*

Wat Keurhessen en Sleeswijk betreft, verlangt Pruissen steeds, even als vroeger, dat er bijzondere commissiën zullen worden benoemd, door welke, met eene *vrije* beraadslaging, de middelen zullen beraamd worden, welke tot eene bevrediging dezer landstreken kunnen leiden.

In geen geval zal Pruissen echter Kassel ontruimen, of toelaten, dat Oostenrijksche troepen, of andere gewapende manschappen van Staten, die zich in de zoogenoemde Bondsvergadering hebben vereenigd, over Pruissischen bodem, naar Holstein zullen trekken; — immers niet zoolang men zich niet met elkander zal hebben verstaan over eene gemeenschappelijke bemiddeling der geschillen, en zoolang men geene overeenkomst deswege zal hebben getroffen, zal Pruissen, door het voortdurend bezetten van een groot deel van Keurhessen, daar te lande, op de eventuele regeling der wederzijdsche belangen geenen geringen invloed blijven uitoefenen.

Mogt het zijn, dat Hannover den doortogt van Bondstroepen naar Holstein gedoogde, dan lijdt het geen twijfel, of Pruissen zal onmiddellijk evenredige militaire maatregelen verordenen, ten einde zijnen staatkundigen invloed en gezag, als magtigste Noord-duitsche mogendheid, tegen alle verkorting te vrijwaren.

In de zitting van den vorstenraad der Unie van den 15den heeft de Pruissische regering verklaard: „dat zij de constitutie „der Unie niet ten uitvoer leggen, maar het verbond zelf in „stand houden, en met zijne bondgenooten in de Duitsche „aangelegenheden verder gemeenschappelijk handelen wil." Deze verklaring staat inderdaad gelijk met *het opgeven der Unie*, althans van datgene, hetwelk Oostenrijk het meest duchtte, namelijk het parlement der Unie. Verder deed de Pruissische regering in die zitting mededeelingen betrekkelijk zuiver militaire maatregelen, die door de verbonden regeringen onverwijld dienden genomen te worden, in verband met het oproepen van het Pruissische leger. Volgens sommige berigten, zouden geenszins alle de tot de Unie nog behoorende regeringen genoegen nemen met de door Pruissen bedoelde opheffing van de constitutie der Unie, noch genegen zijn om ingevolge Pruissen's verlangen krijgstoerustingen te maken.

Meer en meer wint intusschen de meening veld, dat Pruissen ten slotte al de eischen van Oostenrijk, in den grond, zal inwilligen; hetgeen in Pruissen op [illegible] de oproeping des legers opgewonden gemoederen een' [illegible] ongunstigen indruk maakt.

In Keurhessen is tusschen de [illegible] troepen niets voorgevallen. Zelfs wordt uit Kassel [illegible], gemeld, dat er eene formele overeenkomst tusschen de beide opperbevelhebbers gesloten is, om [illegible] in denzelfden toestand te laten.

In Baden heeft de Tweede Kamer besloten te verklaren: „dat Baden trouw en eerlijk besloten is, zich aan Pruissen en deszelfs bondgenooten te houden, zoolang als deze het doel van het verbond van Mei 1849, waarop de Unie gegrond werd, niet opgeven."

WEENEN, 16 November.

De *Loyd* wil weten, dat Keizer *Nicolaas* geweigerd heeft een bezoek van den Koning van Pruissen te Warschau te ontvangen, op grond, dat hij niet wilde bijdragen om de openbare meening in Duitschland nog langer op het dwaalspoor te laten ten opzigte van zijne ware staatkunde in de Duitsche kwestie.

— De veldmaarschalk *Radetzky* had den 12den eene audientie bij den Keizer gedurende verscheidene uren. De veldheer zal, naar men verzekert, na de schikking der zaak tusschen Oostenrijk en Pruissen, zich naar Italië terugbegeven.

LUXEMBURG.

De Luxemburgsche Kamer hield op den 14den en 15den j.l. weder belangrijke zittingen. Het gold de vraag, of het Hertogelijk gouvernement zelf bij den Bondsdag te Frankfort is vergenwoordigd of slechts door den Nederlandschen gezant, en tevens of het Hertogelijk gouvernement den Bondsdag hield voor het orgaan der Duitsche Bondsstaten?

Van wege het departement van buitenlandsche zaken, werd hierop geantwoord, dat het groothertogdom zelf te Frankfort onmiddellijk door den Nederlandschen gezant wordt vertegenwoordigd en dat het groothertogdom de vergadering te Frankfort niet beschouwt als Duitsche Bondsvergadering, maar slechts als eene vrije vereeniging van Duitsche Staten.

Dit antwoord lokte eene menigte voorstellen uit; de heer *Ch. Metz*, onder anderen, stelde deze orde van den dag voor: „De Kamer, blijvende bij de principes, in haar adres aan den Stedehouder des Konings geopenbaard, noodigt het gouvernement uit, om, ingevolge de constitutie, het groothertogdom te Frankfort door een' *Luxemburger* te doen vertegenwoordigen, die, als hij daar niet de formele verzekering ontving, dat er geenerlei aanslag op de constitutiën van Luxemburg of der andere Duitsche Staten zou worden ondernomen, onmiddellijk Frankfort behoorde te verlaten."

Bij gelegenheid dezer debatten, zijn ook de Hessische aangelegenheden ter sprake gekomen. De heer *Wilmar* heeft verklaard, dat het gouvernement zich daarin volstrekt niet gemengd had, terwijl de directeur van financiën, de heer *N. Metz*, de handelwijze van den Bond in die aangelegenheid ten strengste afkeurde.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 17 November.

De beweging ter zake van de kerkelijke aangelegenheid duurt hier te lande in onverminderde mate voort. — Onder de verklaringen, welke in de laatste dagen openlijk bekend gemaakt zijn, behoort een antwoord van den aartsbisschop van *York* op een adres van zijne onderhoorige geestelijkheid. Ook in dit stuk worden de verordeningen, welke de Paus onlangs ten aanzien van het kerkelijk beheer in dit land heeft uitgevaardigd, met den meesten nadruk afgekeurd als eene stoute aanranding van de regten der Engelsche-Kerk en der Kroon, en aangedrongen op eene ernstige handhaving van die regten.

Tegenover de talrijke adressen en verklaringen, die van den kant der Protestansche kerkvoogden en gemeenten bekend gemaakt zijn, ziet nu ook een door de Katholijken aan H. M. de Koningin gerigt adres het licht. Dit stuk, 't welk morgen in de onderscheidene R.-K. kerken dezer hoofdstad ter onderteekening zal liggen en naar men zegt door den kardinaal *Wiseman* is opgesteld, behelst in den aanhef eene betuiging van trouw aan de Koningin, en luidt daarna o. a. aldus:

„Het dierbaarste van de privilegiën, waartoe wij aldus zijn toegelaten door de wijsheid van de Britsche wetgeving, is dat van openlijk te belijden en uit te oefenen de godsdienst van onze vaderen in gemeenschap met den Stoel van Rome. Door haar onderrigt is ons altijd als eene der heiligste lessen ingeprent, aan *Cæsar* te geven hetgeen *Cæsar's* is, gelijk wij Gode geven hetgeen Godes is. Bij alles, derhalve, wat onze Kerk ooit gedaan heeft om haar geregeld stelsel van bestuur onder hare leden in dit eiland te vestigen, geven wij U. M. de meest opregte verzekering, dat de ons toegestane organisatie louter kerkelijk en haar gezag zuiver geestelijk is. Zij laat elk gedeelte van de regten, het gezag, de magt, jurisdictie en prerogatief van H. M. als onze Souverein, en als Souverein van deze landen, onaangeroerd, en vermindert of belemmert niet in 't minst onzen diepen eerbied, onze gehechtheid, trouw en verkleefdheid aan Ur. Ms. doorluchtige persoon en troon; en wij verzekeren U. M. onderdaniglijk, dat onder U. Mr. onderdanen geene klasse bestaat, welke plegtiger, meer onophoudelijk of vuriger bidt voor de vastheid van Ur. Ms. troon, voor het behoud van Ur. Ms. leven en voor de welvaart van Ur. Ms. rijk, dan de Katholijken van Engeland, in wier godsdienst loyauteit een heilige pligt en gehoorzaamheid eene christelijke deugd is."

De kardinaal *Wiseman* is voornemens eene brochure in het licht te geven, die ten titel zal voeren: *Beroep op het gezond verstand en de billijke gevoelens van het Engelsche volk.*

— Den 4den dezer is eene kist aan het tolkantoor ingeklaard, bevattende 21duizend crucifixen, van 1 duim tot 2 voeten groot; eenige duizende Mariabeelden, bloedende harten, rozenkranzen en amuletten. Deze aanvoer wordt vermeld, als aanduidende het welgemeende voornemen der R.-Kath. geestelijkheid, om met kracht voor de uitbreiding van haar geloof werkzaam te zijn.

— Eene vrouw in de omstreken van Manchester, wier man voor een aantal jaren tot transportatie op een der voor misdadigers ingerigte schepen te Woolwich veroordeeld is, zond hem eenige dagen geleden den volgenden troostrijken brief: „Lieve man, ik neem deze gelegenheid waar om u deze weinige regelen te schrijven, hopende dat zij u in goeden welstand mogen aantreffen, zoo als ik dien ook genieten mag. Lieve man, ik ga mijne wijze van leven veranderen, in de hoop dat dit goed voor mij zijn zal. Ik moet u vertellen dat ik ga trouwen, en hoop dat gij er niets tegen zult hebben, want gij weet dat gij mij niet behandeld hebt zoo als het een' echtgenoot past; gij en uwe familie hebben mij zeer slecht behandeld; maar iedereen weet dat ik u nooit aanleiding daartoe gegeven heb. Ik heb de wijkmeesters geraadpleegd, en die vonden ook beter dat ik een' anderen man nam, omdat ik niet voorzag dat gij ooit terug zult komen. Gij moet er niet boos om worden, noch u eenigzins verontrusten over hetgeen ik zeg, want ik kan u verzekeren, dat het waar is. De wijkmeesters van het kerspel zullen den man tien ponden sterling geven, om mij uit het kerspel te brengen. Ik heb uwen broeder *Robert* op de bruiloft genoodigd, en ik wenschte dat gij te huis waart, om er bij te wezen. Ik moet u ook nog zeggen dat de man *William* heet. — Gij behoeft mij om dit alles niet te vergeten, en als gij ooit komt waar ik ben, dan hoop ik dat gij mij zult komen bezoeken. Hier eindig ik, en blijf steeds: uwe liefhebbende vrouw *Catherine.*"

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 November.

Het regeringsblad behelst heden een besluit van den Voorzitter, waarbij 40,000 manschappen, behoorende tot de ligting van het jaar 1849, onder de wapenen worden geroepen. Het gemelde besluit gaat vergezeld van een rapport van den minister van oorlog aan den Voorzitter, waarin o. a. gezegd wordt:

„Bij de gebeurtenissen, die thans Duitschland in beweging brengen, en niettegenstaande de Fransche regering vast besloten heeft om, zoo als reeds in de boodschap des Voorzitters is te kennen gegeven, streng onzijdig te blijven, zoolang de Fransche belangen en het evenwigt van Europa niet in de waagschaal worden gesteld, is het verstandig en voorzigtig, om in de noordelijke en oostelijke departementen een genoegzaam aantal troepen te vereenigen, ten einde, bij alle onvoorziene gebeurtenissen, gereed te zijn."

Van eene doorgaans goed onderrigte, zeer onpartijdige zijde wordt verzekerd, dat de regering minder een' strijd tusschen Oostenrijk en Pruissen ducht, dan wel de oogmerken der democratische partij, die, bij de overspanning, waarin het Pruissische volk en leger verkeeren, welligt in het westelijke Duitschland iets belangrijks mogt willen ondernemen, waarvan de gevolgen voor geheel Europa niet te berekenen zouden zijn. — Hoezeer deze onderstelling wel gewaagd is, kan men het echter niet euvel duiden, dat de regering op hare hoede wil zijn.

— Er is een electrische telegraaf opgerigt, die van het Elysée naar de hotels van de verschillende ministeriën en naar de prefectuur van policie loopt. De gisteren genomen proeven zijn met den besten uitslag bekroond.

— Men schrijft uit Savoije: L.l. Maandag is een ontzaggelijk brok van de rots de Meilleraije losgescheurd in de nabijheid der St. Jacobsrots. Reeds waren er stukken van verschillende grootte op den weg gevallen. Tegen den avond, toen de gravers zich verwijderd hadden, bevond zich een zwaar beladen wagen te midden der rotsbrokken, welke zich bezwaarlijk een' weg door de steenklompen konde banen, toen er zich een dof gedruisch deed hooren. De voerman had slechts even den tijd om een kind, dat op den wagen zat, daarvan af te rukken en zich haastig eenige schreden van daar te verwijderen, terwijl onmiddellijk daarna de weg overdwars en wagen en paarden door de vallende rotsklomp overstelpt werden.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 November.

In de zitting der Kamer van gisteren zeide de minister van binnenlandsche zaken, in antwoord op eene vraag van een der leden, „dat de Belgische Regering bij de Nederlandsche, stappen tot gelijktijdige afschaffing in beide landen van de uitvoerpremie op suiker, gedaan, maar bevonden heeft dat zij daarin voor het oogenblik te 's Hage niet kon slagen."

— Een ongeluk is heden op onzen spoorweg gebeurd. De trein, om 3 uur, 45 minuten van het Noordstation vertrokken, was in de vlakte van Mont-Plaisir gekomen, toen de kettingen, welke de locomotief aan den waterwagen hechten, braken; de buis, langs welke het water uit den waterwagen in den waterbak loopt, brak, bereikte in het neêrslaan den machinist, wierp hem op de baan, en de steeds voortrollende trein reed hem over het lijf en hakte hem in twee stukken. De stoker op den waterwagen heeft geen letsel gehad. De afgehaakte locomotief, van het gewigt van den trein ontslagen, bekwam eene buitenmatige snelheid, en was in twintig minuten te Mechelen. Gelukkiglijk vertraagde haar gang toen zij het station dezer stad naderde, en eer zij op de brug was, kon een wachter op de machine springen en haar tegenhouden. De reizigers hebben van niets geweten, eer dat de trein stilhield. Eene hulplocomotief is hun uit Brussel gezonden, en na drie kwartier uurs vertoevens konden zij hunne reis vervolgen.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

ZITTING van den 18den November.

In de zitting van heden is algemeen verslag uitgebragt: 1), omtrent het wets-ontwerp tot afschaffing van leges in zake van in- en uitgaande regten en accijnsen; 2) omtrent dat, houdende begrooting voor den arbeid in de gevangenissen over 1851. De beraadslaging over eerstgenoemd wets ontwerp is bepaald op Dingsdag den 2den December en die over het laatstgemelde op Vrijdag aanstaande. Door den heer *Gevers van Endegeest* is een uitvoerig verslag uitgebragt omtrent drie adressen betrekkelijk de longziekte onder het vee, welke adressen ter griffie nederlegd en bij afschrift aan den minister van binnenlandsche zaken verzonden zullen worden.

In de zitting van den 12den Nov. ll., is o.a. verslag uitgebragt omtrent een verzoekschrift namens de hoofdvereeniging van het Nederlandsche onderwijzers genootschap, geteekend door deszelfs president, *P. Hofstede de Groot*, en secretaris, *Th. van Swinderen*, strekkende daartoe, om in de voorgedragen wet op de burgerlijke pensioenen ook op te nemen de onderwijzers der openbare lagere scholen, in zooverre zij uit 's Lands kas tractement ontvangen, en zulks op de navolgende gronden:

1) is het openbaar onderwijs, volgens art. 194 der Grondwet, een voorwerp van de zorg der regering, en de onderwijzers, van welke zij, die dit het noodigste hebben, ook lands-tractementen genieten, zijn dus burgelijke ambtenaren en hebben daarom ook regt op de voordeelen, die de wet aan andere burgerlijke ambtenaren toekent;

2) worden in alle andere landen, waar het onderwijs op eenigen prijs wordt gesteld, pensioenen aan de onderwijzers, ook der lagere scholen, bij de wet toegekend;

3) is het in het belang van den Staat, bij de onderwijzers meer dan bij eenigen ambtenaar, dat deze in het pensioenfonds deelen. In het administrative, in het regterlijke, in het kerkelijke en in het militaire zijn er doorgaans personen, welke bij ouderdom of toenemende ongeschiktheid de plaats der ouden en ongeschikten kunnen vervangen; maar in de meeste, immers in bijna alle landelijke gemeenten van ons Vaderland, is slechts één onderwijzer, en wordt dus deze oud of ongeschikt, dan lijdt terstond eene geheele gemeente, te meer daar de inkomsten der onderwijzers op verreweg de meeste plaatsen in ons Vaderland nog zoo gering zijn (alle, zelfs de minst bezoldigde commiezen van 's Lands belastingen, en dus de geringste landsambtenaren, hebben nog meer inkomen dan vele schoolonderwijzers), dat de meesten van hen onmogelijk uit de inkomsten van hunne scholen een' plaatsvervanger, of een' adjunct, of een' ondermeester kunnen betalen, en dus de belangrijkste zaak van eene gemeente, ja van de geheele natie de opvoeding der kinderen, de opleiding der aankomende staatsburgers, op sommige plaatsen geheel stilstaat, of ten minste als stilstaande moet worden beschouwd;

4) is het openbaar onderwijs een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering. De Staten-Generaal zullen bezwaarlijk op dit oogenblik iets kunnen doen, dat meer zou strekken tot verbetering van het onderwijs, dan de gelegenheid te openen, dat ook oude en buiten hunne schuld ongeschikt geworden onderwijzers, op den duur door jonge en meer geschikte op eene wettige wijze kunnen worden vervangen. Het ontbreken immers van deze bepaling in onze nog bestaande schoolwetgeving, houdt de hoofdvereeniging voor eene der belangrijkste gapingen in dezelve, welke in die van bijna alle andere beschaafde landen reeds lang aangevuld, ja zelfs in de grondwetten van andere Staten uitdrukkelijk is vastgesteld. Ook moet ieder de noodzakelijkheid hiervan gevoelen, die eensdeels het belang beseft van een goed onderwijs der jeugd, dat natuurlijk door krachtvolle mannen beter kan worden gegeven, dan door oude en afgeleefde, en die anderdeels het moeijelijke beschouwt van den werkkring eens onderwijzers der lagere school en de te geringe bezoldiging daaraan over het algemeen nog in ons Vaderland verbonden. Hierin toch zou ten minste nog eenige tegemoetkoming zijn voor de onderwijzers, dat hun dat uitzigt geopend was, om niet op hunnen ouden dag, zoo men hun, om de gemeente niet te doen lijden, dan hunnen post ontneemt, ten laste der armenkassen te moeten vervallen;

5) eindelijk zou hierdoor ook de intrede in het onderwijzersberoep voor jongelingen van goeden huize en van goeden aanleg eenigzins worden aangemoedigd, en zoo tevens spoedig worden voorzien in het volslagen gebrek aan ondermeesters, dat sedert jaren, ten minste in de provincie Groningen, heerscht, en, om in welk gebrek te voorzien tot dusverre alle middelen vergeefs beproefd zijn, doch welk gebrek misschien door zulk eene bepaling in deze wet op te nemen, zou verminderen en alzoo de hoop verlevendigen, dat het verbeterd onderwijs in ons Vaderland op den duur in stand zou kunnen blijven.

Uwe Commissie, – zegt de rapporteur – overwegende het gewigt der zaak, en dat door de ondervinding de gegrondheid der aangevoerde klagt en derhalve de noodzakelijkheid tot herstel is gebleken, weshalve het verzochte alzoo de ondersteuning der Kamer verdient, heeft de eer, omdat dit verzoekschrift in verband staat met een bij de Kamer aanhangig wets-ontwerp en tevens met eene weldra te verwachten wet op het onderwijs, voor te stellen hetzelve ter inzage der leden neder te leggen ter griffie.

'sGRAVENHAGE, 18 November.

Uit Luxemburg wordt bij voortduring melding gemaakt van de hartelijke ontvangst, welke Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* in de onderscheidene localiteiten ondervindt, welke Hoogstdezelve bezoekt. Z. K. H. begeeft zich namelijk naar de verschillende steden van het groothertogdom, om daar het meest opmerkenswaardige in oogenschouw te nemen. — De vorige week heeft Z. K. H. een bal, te Luxemburg door de handboogschutterij gegeven, met Zijne tegenwoordigheid vereerd.

— Men verzekert, dat thans het wets-ontwerp op de regterlijke organisatie door het ministerie van justitie in gereedheid is gebragt. Het getal hoven is daarbij, zegt men, van elf op 4 verminderd. *(Amst. Ct.)*

— De minister van oorlog en, volgens sommigen, ook de minister van buitenl. zaken zijn naar het Loo vertrokken. Men wilde, dat dit zou geschied zijn ter zake van depêches van den Duitschen Bond.

AMSTERDAM, 19 November.

Door eene telegrafische depêche uit Triëst, kent men reeds den hoofdinhoud der met de Overlandpost aangebragt wordende tijdingen. Volgens brieven uit Singapore, hebben de Nederlanders, na een bloedig gevecht, eene belangrijke overwinning behaald op de Chinezen bij de rivier Sambas, op Borneo.

De tijdingen uit China houden in, dat de Keizerlijke troepen het onderspit delfden in den strijd tegen de opstandelingen; talrijke benden stroopten in de provinciën Kanghi en Canton, nadat zij de stad Kingtschan, op slechts zeven of acht uren van Canton, hadden bezet.

In Britsch Indië is weder een der Bergstammen aan de grenzen van Bengalen, tegen de Engelschen opgestaan. De werkzaamheden tot het aanleggen van den ijzeren spoorweg van Bombay, zouden onverwijld worden aangevangen.

— Gisteren avond had in de Luthersche Oude kerk het jaarlijksch verslag van het Bijbelgenootschap in het algemeen, en de Amsterdamsche afdeeling in het bijzonder, plaats. Bij deze gelegenheid trad de heer mr. *J. A. Jolles* als spreker op en bragt het verslag uit. De spreker liet echter zijn verslag voorafgaan door eene herinnering aan het hooge gewigt, *dat verbetering van den zedelijken toestand en godsdienstzin met verbetering van staatsinstellingen en elke staatkundige hervorming of vooruitgang, zullen deze doeltreffend zijn, gepaard ga.* Hij deelde in de tweede plaats mede, *hoe het Bijbelgenootschap daartoe op nieuw heeft getracht bij te dragen*, en eindigde met eene *opwekking tot deelneming van het werk der Bijbelverspreiding en Bijbelvertaling.*

Uit het verslag bleek o. a., dat in het afgeloopen genootschappelijk jaar 25,992 Bijbels en N. T. werden verkocht of afgegeven, een cijfer, hetwelk het grootst is sedert de oprigting van het Genootschap. De staat van al de afdeelingen, op enkele uitzonderingen na, was gunstig; haar getal was met twee vermeerderd, te Delfshaven en te Leens (Groningen). De gezamenlijke uitgaven waren tot bijna 1½ ton gouds geklommen, waarvan een belangrijk deel aan de zendelingen in O. I. werd te koste gelegd. De vertaling van het Oude Testament in het Javaansch spoedde ten einde; de verspreiding van het Nieuwe Testament in die taal geschiedde met vrucht. De afgevaardigde *B. F. Matthes* hield zich op Macassar met eene Bijbelvertaling in het Macassaarsch bezig. Een ander afgevaardigde, de heer *Neubronner van der Tuuk*, was in O. I. gereed, ten dienste der Bijbelvertaling naar de Battalanden te vertrekken, doch werd door ziekte teruggehouden. De vertaling van het Oude Testament in de Dajaksche taal werd door den zendeling *Hardeland* ondernomen. Ook de pogingen van den beroemden zendeling *Gutzlaff* hadden bij het Bijbelgenootschap ondersteuning gevonden. — Dit geheele verslag strekt op nieuw ten bewijze van den uitgebreiden werkkring van van het Ned. Bijbelgenootschap, dat met niet minder ijver, dan het *Britsch* en *Buitenlandsch Bijbelgenootschap*, te Londen gevestigd, waar het vermag, de verspreiding en vertaling des Bijbels tracht te bevorderen.

— Zaturdag j.l. is alhier in het Wapen van Amsterdam eene vergadering gehouden, waarbij de meeste zeepzieders uit ons Vaderland vertegenwoordigd waren, ten einde in gemeenschappelijk overleg, de middelen te beramen ter opbeuring hunner industrie, die door de bestaande accijnswet zoo zeer gedrukt wordt. Er is in die vergadering eene commissie benoemd, belast met het opmaken van een rekwest, waarvan de hoofdpunten door de vergadering zijn vastgesteld, strekkende om de algeheele afschaffing der accijns op de zeep te verzoeken. Dit rekwest zal door de gezamenlijke zeepzieders in ons land geteekend, en daarna door de commissie aan den minister van financiën aangeboden worden.

NIJMEGEN, 19 November.

Gisteren morgen begaf zich eene commissie uit de arrondissements-regtbank alhier, vergezeld van genees- en heelkundigen, naar de Hatersche heide, schependom dezer stad, ten einde op de plaats zelve een geregtelijk onderzoek te doen omtrent de oorzaak van den dood van een 23jarig meisje, genaamd *Petronella Willems*, wier lijk des nachts te voren aldaar door hare familie in eenen zandkuil, aan den openbaren weg, gevonden was.

Naar wij vernemen, was zij op den gewonen tijd nog niet te huis gekomen, waarop haar vader, *Hendrik Willems*, haar bij buren en familie te vergeefs zocht, en eindelijk zich op weg begaf, om haar in de omstreken op te sporen, tot men haar te middernacht op bovengemelde plaats doodgeschoten vond, hebbende de pistool in den mond.

Dergelijke pistool, met nog eene andere, werd in eenen wapenwinkel alhier, des avonds te voren, gekocht door eenen jongeling, die overdag daarmede op eene bruiloft te moeten schieten. Men verdiept zich in gissingen of hier aan eenen gewelddadigen, dan wel aan zelfmoord moet gedacht worden, daar vele geruchten dienaangaande in omloop zijn, waaromtrent wij het stilzwijgen moeten bewaren tot dat nader licht over deze duistere zaak zal verspreid zijn. De instructie wordt met den meesten ijver voortgezet.

ZWOLLE, 19 November.

In de vergadering van l.l. Vrijdag van commissarissen der Overijsselsche kanalisatie-maatschappij is tot haren president gekozen jhr. mr. *C. Bakker*. Den 4den Dec. e.k. zal eene algemeene vergadering van aandeelhouders gehouden en alsdan overgegaan worden tot het benoemen der administratie, boekhouder, secretaris, thesaurier, ingenieurs en opzigters.

GRONINGEN, 21 November.

In de zitting der Prov. Staten van den 19den November waren 41 leden tegenwoordig.

De notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De heer BECKERING was door ongesteldheid verhinderd, deze vergadering bij te wonen.

Ingekomen een adres van J. H. ROEMELINGH en andere leden dezer vergadering, voorstellende aan heeren Ged. Staten op te dragen, aan Z. M. den Koning in naam der Staten de belangen van den landbouw van dit gewest bij wederinvoering der schaalregten kenbaar te maken. Dienovereenkomstig wordt besloten.

Hierop wordt aan de orde gesteld het vervolg der beraadslagingen over de concept-gemeentewet en het rapport der commissie, van af art. 60.

Bij art. 65 wenscht de heer KONING bij te voegen, dat de eed door den burgemeester bij verbindtenis niet behoeft te worden afgelegd. Het nodeloos herhalen toch van den eed vermindert de waardigheid daarvan. Met 23 tegen 18 stemmen wordt hiertoe besloten. Later op dit art. teruggekomen, heeft de vergadering, om zich gelijk te blijven, met 27 tegen 14 stemmen besloten het art. te laten, zoo als het in de concept-wet stond.

Tot weglating van de opmerking in de memorie op art. 76 wordt op voorstel van den heer BONTHUIS met 21 tegen 20 stemmen besloten.

Art. 83. De benoeming van wethouders bij ontslag, overlijden of anderzins, wordt hierbij bepaald binnen de 14 dagen te moeten geschieden, terwijl eene vacature van lid van den raad eerst na 2 maanden behoeft vervuld te worden. De wethouder zou dus uit een' onvoltalligen raad moeten gekozen worden en dit kan de heer HOMAN niet goedkeuren. Hij wenscht dus eene bepaling dienaangaande in de memorie op dit art te hebben opgenomen. Hiertoe wordt met 38 tegen 3 stemmen besloten.

Art. 106. De voordragt van 2 personen door burgemeester en wethouderen bij het benoemen van een' ontvanger, geeft den burgemeester en wethouders hierbij eene te groote magt; de heer BORST wenscht dus de benoeming van den ontvanger, zonder eenige restrictie, aan den raad te zien opgedragen. De heeren W. DE SITTER en TRIP ondersteunen hem hierin en het voorstel van den heer BORST wordt hierop met 38 tegen 3 stemmen goedgekeurd.

Bij art. 152 wordt op voorstel van den heer KONING met 39 tegen 2 stemmen eene aanmerking in de memorie opgenomen.

De beraadslagingen zijn gevorderd tot art. 161. Behalve de opgegevene zijn de overige artikelen goedgekeurd, zoo als zij door de commissie waren voorgesteld en toegelicht.

De verdere behandeling wordt verdaagd tot Maandag aanstaande, des voormiddags te 11 uur.

— In den avond van den 17den is er brand ontstaan in het huis staande aan den straatweg tusschen Assen en Vries, onder laatstgemelde gemeente, op de boerenplaats Ubbena genoemd en toebehoorende aan den heer *J. Homan* te Groningen. Dezelve schijnt op de volgende wijze aangekomen te zijn: een boer van Donderen reed, daar gezegd huis tevens eene herberg is, omstreeks vijf uur met een' huifwagen, waarin zich ook zijne vrouw bevond, de schuur binnen; terwijl de paarden voor den bak werden gevoederd, begaven de boer en zijne vrouw zich in huis, om koffij te drinken; bij het verlaten van den wagen schijnt echter een stoof met vuur, welke de vrouw in den wagen had, omgevallen te zijn, en het mede zich in den wagen bevindend voetstroo te hebben aangestoken, hetwelk het vuur aan de linnen huif schijnt te hebben medegedeeld, welke op hare beurt weder het even daarboven op de sleten liggende ongedorschte rogge stroo heeft aangestoken. Toen men den brand ontdekte, zijn er nog wel eenige pogingen aangewend om denzelven te blusschen, maar vruchteloos; het geheele huis is vervolgens met den voorraad hooi en ongedorschte rogge, naar men zegt 35 voeren, en 4 varkens verbrand; het overige vee, benevens het grootste gedeelte der meubelen is gered; het huis was verwaarborgd, doch, naar wij hooren, de inboedel niet. Wijders verhaalt men, dat de boer, die middellijk de oorzaak was van den brand, zoodra hij gewaar werd, wat er gaande was, ijlings is weggereden, de ongelukkige bewoners aan hun lot overlatende; dit is te schandelijker, omdat het huis zeer afgezonderd staat, en er dus niet dadelijk door andere menschen hulp kon verleend worden. Later zijn zoowel ingezetenen van Vries en Assen als van de omgelegene gehuchten ter hulp gesneld, doch deze hebben, uit gebrek aan water, weinig ter blussching kunnen doen. *(Dr. Ct.)*

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

TERMUNTEN, 19 November.

De algemeene verwachting alhier is niet te leur gesteld. De inschrijving op een' daar te stellen grindweg bedraagt toch in deze gemeente reeds de aanmerkelijke som van meer dan *f* 10,100, terwijl dit nog zonder twijfel, wegens verschillende corporatiën, die zich nog niet hebben verklaard, aanzienlijk zal worden verhoogd. Er bestaat dus gegrond vooruitzigt, dat men ook hier eindelijk zich in het genot van een' kunstweg zal mogen verheugen, iets, waaraan men in deze kleistreken meer dan ergens behoefte heeft. Men vertrouwt alzoo dat ook naburige gemeenten het algemeen en bijzonder belang begrijpen en bevorderen mogen en ook daar ieder naar zijn vermogen daartoe zal willen bijdragen, waartoe de ingezetenen alhier zulk een loffelijk voorbeeld geven; waaruit ook h.h. Provinciale Staten zal kunnen blijken van hoe groote behoefte eene verbeterde communicatie in deze environs geacht kan worden te zijn.

Volgens advertentie in de *Haarlemmer Courant*, van den 20sten dezer, is op den 16den November 1850 te Wieringerwaard verlost van vier welgeschapen dochters (waarvan twee in leven) ANTJE KLOK, huisvrouw van CORNELIS MEREBOER.

Het privilegie tot het uitgeven van den catalogus der wereldtentoonstelling te Londen is door de heeren CLOWES, beroemde boekdrukkers aldaar, gekocht voor 48duizend gulden, terwijl zij daarenboven nog ongeveer 10 cents van elk verkocht exemplaar hebben te betalen ten behoeve van de kosten der tentoonstelling. De catalogus zal 12 stuivers kosten en als hij in onderscheidene talen gedrukt is 6 gulden.

LAATSTE BERIGTEN.

GRONINGEN, 21 November; 's avonds.

L.l. Woensdag is alhier gevankelijk binnengebragt JAN RIEPKES BOS, vroeger diligence-ondernemer van Leens op Groningen. Naar men verneemt, zal hij ten correctionele teregtstaan wegens verschillende opligterijen tegen ingezetenen dezer stad gepleegd.

— In de gemeente Grijpskerk zijn weder twee diefstallen gepleegd, vermoedelijk door bewoners der Suurhuisterveensterheide, welke zoo vaak de westelijke grensgemeenten onzer provincie onveilig maken, zonder dat het ooit gelukt om hen in handen te krijgen.

'S GRAVENHAGE, 19 November. Z. M. de Koning heeft tot raadsheer in den Hoogen Raad benoemd den heer mr. J. A. MUTSAERS, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden heeft de commissie voor de verzoekschriften omtrent een aantal adressen verslag uitgebragt.

Het wets-ontwerp tot het toekennen van pensioen aan twee leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal is, na eene langdurige beraadslaging, met 54 stemmen tegen éène afgestemd.

Het wets-ontwerp betrekkelijk de heffing der grondbelasting in Limburg is met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens is het wets-ontwerp tot overschrijving op de begrooting voor het pensioenfonds over 1850 behandeld, en ten slotte met 30 tegen 17 stemmen afgestemd.

De Vergadering zal morgen ochtend te elf uur overgaan tot de behandeling van het wets-ontwerp tot vaststelling van het regt van registratie voor de brieven van naturalisatie.

— Van Regeringswege is aan de Tweede Kamer der Staten Generaal medegedeeld de rekening van het fonds tot aanmoediging der nationale nijverheid, waarvan de opheffing bij de wet van Mei 1846 is bepaald geworden. Daaruit blijkt, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 271,121; de uitgaven *f* 165,124, en dat het fonds alzoo een saldo van *f* 105,997 heeft opgeleverd, 't welk door de Rekenkamer is verevend, en welk saldo onder de staats-inkomsten voor de dienst van 1850, naar aanleiding van het bepaalde bij de wet van den 29sten December 1849, zal worden verantwoord.

— Naar men verneemt, houdt de te 's Hage zich gevormd hebbende commissie tot het oprigten van een standbeeld ter eere van wijlen Z. M. Koning WILLEM II, zich reeds bezig met het vervaardigen van het bedoelde standbeeld.

AMSTERDAM, 20 Nov. De kerkeraad der Waalsche gemeente te Haarlem heeft gisteren uit het bevorens opgemaakt drietal, tot predikant beroepen, den wel-eerw. heer E. A. ZUBLI, predikant bij de Waalsche gemeente te Delft.

LEEUWARDEN, 19 Nov. Uit het bevorens gemaakte twaalftal, is door den breeden kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier gekozen het navolgende zestal: dd. A. NIERMEIJER, te 's Heer Arendskerke; A DIEMONT, th. dr. en pred. bij de Waalsche gemeente te Leeuwarden; H. DE VRIES, te Oudewater; B. NACHENIUS, th. dr. te Sassenheim; P. A VAN DER SCHEER, te Hoorn; F. MIJSBERG, te Bleskensgraaf.

BATAVIA, 25 September. Den 23sten September is het stoomschip *Borneo* van Sambas ter reede van Batavia teruggekomen, overbrengende de heugelijke tijding der roemrijke overwinning, door onze wapenen op de vijandelijke Chinezen behaald.

PEMANKAT IS VEROVERD EN DE VIJAND VERJAAGD.

Driehonderd gesneuvelden, aan de zijde des vijands, zi[jn] geteld. De gekwetsten daarnaar afgemeten, verkrijgt m[en] een getal, hetwelk verbaast, dat der strijders en de o[m]standigheden in aanmerking genomen. Het gevecht w[as] verwoed, de vijand vocht wanhopend, de onzen vocht[en] met leeuwenmoed. Maar de overwinning heeft ook bloedi[ge] offers gekost aan onze zijde. De verdienstelijke overste SOR[...] kommandant der expeditie en aanvoerder der hoofdkolon[ne,] die roemvolle wonden op het slagveld te Balie verkreeg, [werd] nu weder, bij het bestormen der hoofdredoute, door een v[ij]andelijk schot getroffen, zoodat hij het kommando heeft m[oe]ten overgeven, hetgeen hij echter niet gedaan heeft, dan n[a] dat de Hollandsche vlag die der Chinezen had vervangen [en] de overwinning beslist was. Nog zijn gewond de luitenant d[er] genie MAARSCHALK, de 1ste luitenant der infanterie KIRSC[H,] de luitenant ter zee VAN DER BANK, de luitenant ter zee VA[N] DE KASTEELE en de officier van gezondheid der mari[ne] MULLER, benevens 67 onderofficieren en manschappen, z[oo] van de zee- als van de landmagt. Bovendien zijn er [...] gesneuveld. De 11de en 12de September zijn dagen gewo[r]den, die roemrijk uitblinken in de geschiedenis der Ne[]derlandsche marine en van het Nederlandsch Oostindisch[e] leger.

— Ten vervolge op de vroegere berigten, omtrent den ziekte[n]toestand te Amboina, wordt medegedeeld, dat de alda[ar] heerschende epidemie thans weder aan het afnemen is, zoo a[ls] blijkt uit de opgaven van het aantal lijders, in het milita[ir] hospitaal opgenomen, die tot 162 verminderd zijn. Oo[k] onder de ingezetenen en inlanders worden thans minde[r] personen door ziekte aangetast, terwijl de sterfte onder d[e] kinderen dagelijks vermindert.

— Door den gouverneur-generaal van Nederl. Indië zij[n] o. a. benoemd: tot president van de hoofdcomm. van weldadig[]heid, de heer jhr. J. F. HORA SICCAMA, direct.-gen. va[n] financ.; tot secret. van de hoofdcomm. van weldadigheid, d[e] heer D. F. SCHAAP, secret. van den dir.-gen. van financ. en op zijn verzoek benoemd: tot president van den raad va[n] justitie te Samarang, mr. P. C. ARDESCH.

Laatste Bijzondere Berigten uit Duitschland.

BERLIJN, 18 Nov., des avonds. De koning, die, zoo al[s] men weet, niet instemt met de zienswijze van het tegen[]woordig ministerie v. MANTEUFFEL, moet tot deszelfs ontbin[]ding vast besloten zijn en in dit geval BODELSCWINGH e[n] CAMPHAUSEN de zamenstelling van een nieuw ministerie willen opdragen.

— Er ging den 18den des morgens in Hannover algemeen het gerucht, dat het ministerie eindelijk besloten had de rol van enkel toeschouwer te laten varen en de mobielmaking van het leger te bewerkstelligen; reeds spoedig echter bevestigde het zich, dat dit gerucht niet bewaarheid werd en dat integendeel Hannover zijne neutrale positie zoude blijven behouden. Met regt hecht men grooter gewigt aan het al of niet optreden van Hannover, dan aan dat van eenigen anderen staat van gelijken rang, wegens de naauwe betrekking, waarin dat koningrijk tot Engeland staat, welk rijk in hoogere politieke geschilpunten, zoo als goed onderrigte personen verzekeren, steeds beslissend op Hannover moet werken.

— Uit Rendsburg schrijft men van den 17den November het volgende:

Wij verheugen ons, te kunnen berigten, dat ten gevolge eener oproeping door de officieren aan de manschappen van ons leger, er eene bijeenzameling voor het ongelukkige Fredrikstad is tot stand gekomen, welke voorloopig reeds eene som van 7000 mark [*f* 4973–50] aan de staatskas heeft ter hand gesteld, met verzoek om deze in bewaring te nemen, tot dat eene zekere overmaking van die som aan de ongelukkige inwoners kan plaats hebben.

Volgens de partikuliere berigten van het Handelsblad uit Berlijn van den 18den, worden de uitzigten op eenen vrede steeds grooter. Men schijnt tusschen Oostenrijk en Pruissen bepaaldelijk nopens de vrije conferentiën overeengekomen te zijn. Oostenrijk wil nog slechts voor den vorm Weenen als de plaats der conferentiën hebben aangeduid. Hessen zal ontruimd worden; het regt van Pruissen, om de heerbanen te dekken, wordt ook thans nog niet door Oostenrijk bestreden. De eenige hinderpaal voor eene minnelijke schikking is dus nog alleen de wensch van Pruissen, om de goedkeuring van Oostenrijks verklaringen van de zijde der aan Oostenrijk verbondene staten af te wachten. Daarop wordt door de half-officiële dagbladen gedoeld, wanneer zij spreken van de vredelievende depêches, welke uit Frankfort verwacht worden. Met de mobilisering van het leger wordt echter nog voortgegaan, daar Pruissen, gelijk de ministeriële dagbladen verzekeren, zijne vorderingen ter zake der conferentiën des noods met de wapenen wil ondersteunen.

LONDEN, 18 November. In de kerk der Puseyiten in Pinlico heeft gisteren eene geweldige opschudding en vechtpartij plaats gehad, doordien eene massa volks te midden der godsdienstoefening de kerk binnendrong onder het geschreeuw van *geene paperij!* en de vergaderde menigte aanviel. Niet dan met de uiterste moeite werd de orde hersteld.

— Het stoomschip *Asia* heeft berigten uit New-York tot den 6den Nov. medegebragt. Men begon zich in de Ver. Staten ernstig bezig te houden met de keuze van een' nieuwen President der Unie, voor welke hooge betrekking het meest scheen in aanmerking te komen de generaal SAM HOUSTON, gewezen gouverneur van Tenessee, tweemaal president der republiek Texas, een dapper, doch vredelievend man en kweekeling van den algemeen geachten JACKSON.

Uit Washington had men vernomen, dat de President had besloten een korps troepen naar Boston te zenden, ten einde de overheden dier stad te ondersteunen in de handhaving der wet op de voortvlugtige slaven.

Van Haïti verneemt men d. 15den Oct., dat de vijandelijkheden tusschen de Haïtiërs en Dominicanen werkelijk zijn begonnen. Eerstgenoemden hadden eene geduchte nederlaag geleden, waarop de Keizer zelf te velde was getrokken; ook ter zee hadden de Haïtiërs een verlies ondervonden. De handel des eilands leed gevoelig door de hervatting der vijandelijkheden.

PARIJS, 18 November. In de zitting der Wetg. Verg. van heden kwam de verkiezing van den generaal LAHITTE in het departement van het Noorden ter sprake en bij deze gelegenheid heeft zich de uiterste linkerzijde weder op eene wijze ten toon gesteld, die haar de achting van alle verstandigen doet verbeuren. De heer MICHEL van Bourges heeft eenige bedreigingen geuit, die echter eerst, volgens zijn zeggen, in 1852 zullen verwezenlijkt worden; alsdan namelijk zal het volk zich doen gelden; tot 1852 zal hij eene lijdelijke rol in acht nemen.

Het stelsel van den heer MICHEL heeft 173 voorstanders gehad, terwijl de verkiezing van den generaal LAHITTE, die overigens alleen werd bestreden omdat zij volgens de jongste kieswet had plaats gehad, door 460 stemmen werd goedgekeurd. Zoo als men ziet, heeft dus de bergpartij andermaal vruchteloos geprotesteerd tegen de zoogenoemde schending der grondwet, welke in deze kieswet zoude gelegen zijn. Verder werd in de zitting van heden het wets-ontwerp over de bijzondere telegraphie voor de tweede maal goedgekeurd en een voorstel in overweging genomen, strekkende tot het oprigten van eene speciale pensioenkas.

— De buitengewone militaire maatregelen, bestaande in de wapening van 40,000 soldaten, schijnen geen grooten indruk te maken. Men gelooft er bijna in het geheel niet aan, dat de vrede in Europa zal gestoord worden, en dat Pruissen en Oostenrijk niet ten slotte het eens zullen worden. Deze gebeurtenis brengt dan ook geene verandering in den toestand, door de boodschap des Presidents te weeg gebragt.

— De President der republiek is door den groothertog van Toskanen benoemd tot grootkruis der St. Josephs-orde.

Kerknieuws.

AMSTERDAM, 18 November. De weleerw. heer *A. D. Thuyn de Ligny*, sedert Maart als hulpprediker bij de Herv. gemeente alhier werkzaam, hield gisteren avond in de oude kerk zijne afscheidsrede. Z. welew. predikte over 2 Corinten 13 het laatste vers. Eene menigte, die ter naauwernood het kerkgebouw konde bevatten, woonde deze indrukmakende plegtigheid bij.

— De wel-eerw. heer *Boucher* heeft het door de Waalsche Hervormde gemeente te 's Gravenhage op hem uitgebragt beroep aangenomen.

— Ds. *H. Gann Dun*, predikant te Zwijndrecht, heeft voor het beroep naar Oldebroek bedankt.

INGEZONDEN STUKKEN.

[Volgaarne plaatsen wij onderstaande verbetering van eene fout, die in een gedeelte van de oplaag van ons vorig nommer is ingeslopen. RED.]

Mijnheer de Redacteur!

In uwe Courant van Dingsdag den 19den dezer is in het verslag van het verhandelde bij de Provinciale Staten in de zitting van Maandag den 18den, eene fout ingeslopen, op welker herstelling ik grooten prijs stel. Ik las daar dat de heer DIJKHUIS en ik bij de deliberatiën over art. 6 der concept-gemeentewet zouden geoordeeld hebben dat de in dat concept voorgedragen census voor de kiezers der gemeenteraden *eerder te laag dan te hoog* zoude zijn. Juist het omgekeerde is waar *En* de heer DIJKHUIS *en* ik zijn beide van oordeel dat de census in de gemeentewet aangegeven *eerder te hoog dan te laag* is, en op dien grond is ook door de vergadering besloten de aanmerking der commissie van rapporteurs, dat de *census te laag* was, *niet op te nemen* in de aan Z. M. den Koning in te dienen memorie. Door de plaatsing dezer regelen in uwe eerstvolgende Courant, tot herstelling van eene mij zeer onaangename misstelling, zal UEd. zeer verpligten

UWelEd. Dw. Dienaar,
Mr. W. DE SITTER.

NOG EEN WOORD
uit een hart, dat op de regte plaats zit,
in antwoord op het stuk van den Heer H W. WIERDA, in de Couranten van den 8sten November.

De heer WIERDA heeft in deze Couranten een stuk geplaatst. De inhoud zou gediend hebben, zegt de steller, om in de vergadering van den 5den dezer gelezen te worden, bijaldien het rapport omtrent den weg van Obergum naar Mensingeweer in beraadslaging ware gekomen.

Dit artikel bevat eene vergoelijking (verdediging is het wel niet!) van zijne eerste rede, die zich kenmerkte door oppervlakkigheid, en (even dáárom misschien) persoonlijkheid en hoon. — Wij kunnen het vergeven, omdat het tot de menschelijke zwakheden behoort, dat in de rede van den 22sten October (zie Couranten d.d. 25sten October) in de hevigheid van den strijd, dien WIERDA streed voor zijn *eigen bijzondere* inzigten, het *algemeen* belang op den achtergrond raakte!

Maar dat WIERDA de onbeschaamdheid zóó verre drijft, om die rede aan 't publiek op te disschen, als het reine uitvloeisel van belangelooze overtuiging en daarbij tot getuigen oproept „*ieder die zijne situatie" kent*, dit gaat te ver!

Welnu! *Ik* ken zijne situatie en geef getuigenis, omdat *ik* geroepen worde; anders had ik gezwegen.

De heer WIERDA woont te Winsum op een zeer beklanten houtzaag- en oliemolen; — wij beweren niet te veel, wanneer wij zeggen, dat in een' zeer uitgebreiden omtrek de mededinging, niet of *zeer* luttel het monopolie van dien molen in den weg staat; de houtzaagmolen te Leens zoude gewis meer concurrentie opleveren, bijaldien de verbindingsweg tusschen beide kwartieren ware daargesteld.

En dan de veehandel. — Wij erkennen, door den straatweg van Winsum naar Groningen heeft een veehouder, die te Winsum zijne *situatie* heeft, geen belang bij den bedoelden verbindings-kunstweg: maar alles, wat ten Noord- en Noordwesten van die „*situatie*" veehandel drijft, daarentegen groot belang! en die uitgestrektheid beteekent nog al iets!

Maar 't geen de opmerkzaamheid in WIERDA's laatste stuk 't meest trekt, is de belangrijke inconsequentie daarin met de redenering van *'t eerste*. — In 't laatste stuk zegt WIERDA: *als ik persoonlijk belang beoogd had, dan had ik in mijne betrekking als Koop- en Veeman vóór den weg moeten zijn!* — In het *eerste* stuk wordt die weg immers alléén gebruikt TOT VERVOER VAN KAAS EN BEZEMS" — ?

Maar wij willen niet verder in bijzonderheden treden! Ook willen wij geen beleediging met beleediging beantwoorden, maar wij willen den heer WIERDA ten slotte *uit een hart, dat op de regte plaats zit*, met ernst en opregte welmeening toewenschen:

1) Dat ook die gemoedsbedaardheid, die WIERDA in 't slot van zijn laatste stuk aan de onderteekenaren van het adres toewenscht, *zijn* deel worde, opdat hij in de drift der redenering zich niet late leiden tot *a* overdrijving, *b* tot (de daaraan verwante) onwaarheid, *c* tot persoonlijken smaad.

2) Dat de heer WIERDA inkomstig hoe lang zoo meer doordrongen worde van 't besef van de waardigheid der betrekking, waartoe hij is verheven, en door dit besef gebragt worde tot het levendig gevoel, dat hij in de vergadering der Staten in zijne taal en toon welvoegelijkheid en gepaste gematigdheid in acht neme. — Wij beseffen't, 't is moeijelijk om zoo spoedig iets dat geheel vreemd was, aan te nemen! maar met goeden wil en ijverigen toeleg zal het gelukken!

3) Dat de heer WIERDA op zijne hoede zij voor inconsequentie; — geen klip, die in de parlementaire loopbaan gevaarlijker is: — zij ontneemt aan de overreding haren grond, aan de redenering de degelijkheid, aan de redenaars geloof en vertrouwen.

HUNZEGO-KWARTIER, 9 November 1850.
H. W. DOORNBOS.

SPIJSUITDEELING.

Onder de weldadige inrigtingen hier ter stede bekleedt die der *Spijsuitdeeling* eene voorname plaats, en het doet het harte waarlijk goed, wanneer men bij de nijpende winterkoude de graagte opmerkt, waarmede de verwarmende en versterkende spijze, door deze inrigting aangeboden, door de armen ontvangen wordt. Met leedwezen hebben wij daarom vernomen, dat het aantal inteekenaren gedurende de laatste jaren afneemt en het aantal uitgereikte portiën naar die mate vermindert; bovendien heeft de inrigting der spijsuitdeeling in den laatsten tijd, zoowel door vertrek naar elders, als door sterfgevallen, eenige vaste en ruim en mild inteekenende begunstigers verloren, die niet door andere worden vervangen, zoodat het te vreezen staat, dat het aantal gevraagde portiën ook dit jaar weder aanmerkelijk verminderen zal. Het is om die redenen, dat wij de aandacht daarop vestigen, nu de inteekeningslijsten reeds zijn rondgezonden en weldra zullen worden opgehaald, in de hoop en verwachting, dat alleen het vermelden van den achteruitgang eener zoo weldadige instelling genoegzaam zal wezen, om onze stadgenooten aan te sporen, ruim en mild in te teekenen, ten einde de Commissie, belast met de spijsuitdeeling, in staat te stellen, het aantal uit te reiken portiën te vermeerderen.

OPWEKKING.

Wij wagen het nogmaals de aandacht van alle *vrienden der armen* te vestigen op de zamenkomst, die op aanstaanden Dingsdag te 10½ uur in het *Concerthuis* te dezer stede zal gehouden worden. In de eerste plaats worden daar verwacht alle *Bestuurders van vereenigingen*, onder welken naam ook, *tot ondersteuning van behoeftigen* door *werkverschaffing*. Deze kunnen elkander hoogst nuttig zijn door mededeeling van hunne ervaringen op dit moeijelijk te betreden en nog ver van bewerkt veld van weldadigheid. Maar in de tweede plaats zullen daar hoogst welkom zijn allen, die een hart in den boezem dragen, dat warm klopt voor hunne verarmde broeders en zusters. Het is eene zamenkomst, geheel eenig in het soort en die vele vruchten belooft voor de toekomst, vooral zoo de ontwerpers bijval mogen vinden. Dien bijval verdient vooral de zaak, maar ook de ontwerpers verdienen dien, door de moeite, die zij aangewend hebben en de uitkomsten door hen verkregen. Steller dezes is er ooggetuige van geweest en werd daardoor ook gedrongen tot het schrijven dezer opwekking. Niet alleen toch is de hulp, in hunne woonplaatsen aangebragt, zeer doelmatig, maar ze heeft ook het gevolg gehad, dat alle hulp hebben moest, namelijk aanmerkelijke *vermindering der armoede* en het uitzigt op het eindigen *der hulp*, omdat ze later noodeloos zal worden. Aan het gevolg heeft het tot dusverre veelal ontbroken. Zelfs werkverschaffing heeft den vrijen, redelijken mensch wel eens onder eene zijner onwaardige voogdijschap geplaatst, of anderen van werk beroofd en daardoor hulpbehoevend gemaakt. Deze klippen dienen vermeden te worden. Wij willen de werkzaamheden op de aanstaande vergadering niet vooruitloopen, maar eindigen met de dringende bede aan ieder, die belang in de zaak stelt, om op die bijeenkomst te verschijnen en het zijne bij te dragen tot bevordering der goede zaak.

GRONINGEN, 19 November 1850.
Een vriend der armen.

Letternieuws.

NAGALM DER *Feestviering te Groningen, enz.*, DICHTSTUK VAN F. C. *DE GREUVE*. Te *Groningen* bij P. VAN ZWEEDEN. 1850.

Wij twijfelen er geen oogenblik [illegible] onze gedenkwaardige September-dagen zal velen aangenaam in de ooren klinken; gelijk wij het dan ook in den spreker en vervaardiger dezer warme bladzijden van blijde herinnering een gelukkig denkbeeld achten, om de rij der openbare nutsvergaderingen in Gruno's stede juist dáármede te openen; en daar het boekske overigens onmisbaar is voor dezulken, en hun aantal dunkt ons niet gering, die gedenkstukken van het Groninger akademiefeest wenschen te verzamelen, zoo schijnt het ons wel overbodig, hier verder nog iets ter aanbeveling bij te voegen. V.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 19 November.

Dezen avond liet de jufvrouw HORTENSIA ZIRGES uit Leipzig zich op de viool hooren op het privaat Maandags-concert. Hadden een paar berigten in onze vorige nommers met grooten lof van hare talenten gewaagd, en van de toejuiching welke haar in de grootste steden in Duitschland mogt te beurt vallen, en was daardoor de verwachting van hare talenten hoog gespannen, die verwachting werd niet te leur gesteld. In eene groote fantaisie van ARTOT en in eene caprice van PRUME spreidde zij hare talenten ten toon, met dat gevolg, dat zij onderscheidene malen levendig werd toegejuicht, en door de directie werd geëngageerd voor het dames concert, terwijl zij zich voorstelt binnen kort een concert te geven, waardoor het kunstlievend publiek in de gelegenheid zal zijn hare talenten te hooren.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Nov., kapit. *Kolk* jonge Boll, van Koningsbergen; 18den *Brouwer* Elisabeth, van Bilbao; *Albers* Gesina Jantina, van Dantzig; *Hazekamp* de Vriendschap, van Bremerhaven. — Te Texel 17 Nov., *Hazewinkel* de Munte, van Londen; *Prins* de Vrienden, van Frederikstad; 18den *Bakker* jonge Tijs, van Corsöer; *Faber* Maria, van Frederikstad. — Te Brielle 17 Nov., *de Jong* de 2 Gezusters, van Abbeville. — In het Vlie 16 Nov., *Potjewijd* Vrede, van Frederikstad. — Te Helvoet 18 Nov., *Vegter* Anna, van Bordeaux; *de Jong* Arentina Jacoba, van Arendsburg; *Amsing* Alida Jacoba, van Libau. — Te Kroonstad 8 Nov., *Kiewit* Maria Catharina, van Amsterdam. — Te Heiligenhafen 12 Nov., *Wever* jonge Hendrik, van Leer. — Te Dantzig 12 Nov., *Giezen* Alida Kuiper, van Amsterdam. — Te Pillau 13 Nov., *de Jonge* Gezina Jantina, van Amsterdam. — Te Bolderaa 7 Nov., *Valk* Alberdina Gezina, van Amsterdam; *Schoemaker* Meta Harmina, en den 10den *Rozema* Annechiena Johanna, beide van Hamburg. — Te Frederikstad 4 Nov., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, van Schiedam. — Te Christiansand den 30 Oct. tot 7 Nov., *de Boer* Martha, van Emden. — Te Hamburg 15 Nov., *Fenenga* Wilhelmina Catharina, van Husum. — Te Straalsund 9 Nov., *Jonker* Anna Catharina, van Harlingen. — Te Swinemunde 13 Nov., *Giezen* juffer Hillegonda, van Amsterdam.

Binnengekomen te Texel den 18 Nov., kapit. *van der Baan* Johanna, van Hartlepool; 19den *Bakker* vr. Geertje, van Bordeaux. — In het Vlie 18 Nov., *Kwint* Hendrika Gesina, van Petersburg; *Boon* Jacoba Hazewinkel, van Meme.; *Stuit* Concordia, van Drammen; *Kemper* Gebroeders, van Samsoe; *de Jong* Goede Verwachting, van Osterrusoer; *Korte* Handel en *Kok* Jan Frederik, beide van Oudsoen. — Te Batavia 4 Sept., *de Boer* Oud Nederland, van Rotterdam; dezelve is den 13den naar Sourabaija verzeild. — Te Frederikstad 5 Nov., *Hagedoorn* Cornelia Catharina, van Schiedam.

Vertrokken van Amsterdam den 17 Nov., kapit. *Puister* vr. Maria, naar Hamburg; 18den *Gnodde* Aurora, naar Bordeaux; 19den *Ouwehand* Westphalia, naar Hull. — Van Texel 18 Nov., *Huisman* Catharina Elisabeth, naar Stettin; dezelve is uit zee teruggekomen. — Uit het Vlie 16 Nov., *van der Veer* de 2 Gebroeders, naar Newcastle; *Ekamp* Welvaart, op avontuur. — Van Helvoet 18 Nov., *Visser* Eensgezindheid, naar Seaham. — Van Brielle 18 Nov., *van der Woude* Hoop en Liefde, naar Glasgow; *Sprik* Dorothea, naar Noorwegen. — Van Maassluis 18 Nov., *Drent* Tjapke Schuringa, naar Hamburg. — Van Bremerhaven 15 Nov., *de Vries* de 5 Gezusters en *Boelens* Vriendschap, beide naar Amsterdam; *Waterborg* Catharina en *Heins* Bouwina, beide naar Groningen; *de Koning* vr. Wilemtina, naar Koppenhage. — Van Hamburg 14 Nov., *Zoutman* vr. Ida, naar Amsterdam. — Van Cuxhaven 15 Nov., *Kwint* Hendrika Gesina en *Pik* Catharina Harmina, beide naar Amsterdam. — Van Travemunde 17 Nov., *Giezen* Geerdina Beerta, naar Holland. — Van Swinemunde 13 Nov., *Brouwer* Noordstar, naar Rouaan; *de Boer* Vriendschap, naar Leith.

Vertrokken van Texel den 19 Nov., kapit *Scholtens* Rohobohodt, naar Seaham. — Uit het Vlie 17 Nov., *Bontekoe* vr. Geertruida, naar Newcastle. — Van Vlissingen 16 Nov., *Hazewinkel* Roelfina Gesina, naar Hamburg.

* ZOUTKAMP, 20 Nov. Binnengekomen den 17den kapit. *Bakker* de 2 Gebroeders en 18den *Hangelbroek* Eendragt, beide van Londen; 20sten *Gruppelaar* Nijsina, van Amsterdam. — Vertrokken den 20sten *Sizer* King Fischer, naar Londen.

DELFZIJL, 20 Nov. Binnengekomen den 16den kapit. *Feiken* vr. Aaltje, van Leer; 17den *Schoe* Amicitia et Fides, van Larwich; *Rozeboom* Eendragt, van Norden naar Amsterdam. — Op de Reede: *Wubbena* Hoffnung, van Koningsbergen.

Het schip *Elbe*, kapit. Boon, komende van Hamburg en gedestineerd naar Amsterdam, is den 17den dezer alhier met verlies van ankers en ketting binnengekomen; moet lossen om te repareren.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

13 Nov. Wilkens, de Harmonie (Veendam), v. Riga n. Rotterdam.
de Groóth, Magrietha Gezina (Pekela), v. Riga n. de Maas.
Knol, Bouwiena (Veendam), v. Stettin n. Rouen.
van der Laan, Jacoba Alida (Winschoten), v. Riga n. België.
Wiersma, de Herstelling (de Lemmer), v. Riga n. Amsterd.
Munning, Janke Hooites, v. Stettin n. Groningen.
14 —— Jasky, Alida Theodora, van Stettin naar Schotland.
Nagel, Gebiena Maria, van Stettin naar Goole.

De Wind den 13den Nov. N.W., den 14den N., den 15den N., N.N.O.

ELSENEUR, 15 November 1850.

212de STAATSLOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse.

5de Lijst. Geene. — *6de Lijst.* No. 11179 en 18278 ieder een prijs van *f* 1000. — *7de Lijst.* No. 2619, 13419 en 15924 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 15den tot en met den 21sten November 1850 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 13 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 8 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 15 *November*.

TARWE.			N. GERST.			
Oude Bak	72 ℔	*f* 7,50	Winter	52 ℔	*f* 3,85	Zw. Voer 36 ℔ *f* 2,30
Oml. N.	68 »	» 6,20	»	54 »	» 4,15	» 38 » - 2,45
» »	70 »	» 6,60	»	56 »	» 4,45	O. Zw. Voer 40 » - 2,55
» »	72 »	» 7,00	Zomer	54 »	» 3,75	O. dito » -
Old. »	68 »	» 6,00	»	56 »	» 4,05	BOONEN.
» »	70 »	» 6,40	»	58 »	» 4,35	Paardb. *f* 4,75 *f* 5,40
»	72 »	» 6,80	Knobbe	60 »	» 4,40	ZADEN, ENZ.
N. ROGGE.			»	62 »	» 4,70	Gr. Gort p. m. *f* 7¼. 4. ?
Inlands.	66 ℔	*f* 5,55	N. HAVER.			Par. 100N. ℔ *f* 10 a *f* 13
»	68 »	» 5,85	Dikke	40 ℔	*f* 2,60	Koolz. *f* 9,25 tot *f* 11
»	70 »	» 6,15	»	42 »	» 2,75	Zomerzaad *f* 6,25 a *f* 7,50
N. BOEKWEIT.			»	44 »	» 2,95	Boterz. *f* 6,50 *f* 7,50
Gr. Zand	62 »	*f* 5,40	»	46 »	» 3,00	Dederz. *f*
»	64 »	» 5,70	»	48 »	» 3,15	G. Mostz. *f* 5 tot *f* 9
»	66 »	» 6,00	Bl. Voer	36 »	» 2,40	Raapol. p. v. *f* 35
Zw. Zand	64 »	» 5,55	»	38 »	» 2,50	Prijs der Boter
Veen	64 »	» 5,35	»	40 »	» 2,63	¼ Ton *f* 22½ tot *f* 24½ naar deugd.

Tarwe prijsh. — Rogge met trage koopers. — Boekweit in een doen. — Gerst met geringe handel, in 't begin der Beurs genoteerde prijzen besteed, doch bij het afgaan der Beurs de Winter-Gerst 10 a 15 cents lager afgegeven. — Haver meerder vraag en hooger prijzen besteed. — Boonen stil. — Gort in een doen. — Zaden bijna zonder handel.

ROTTERDAM, 18 *November*. Tarwe: N. Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. meer aangevoerd en tot circa vorige prijzen van de hand gegaan, ook ter verzending: goede en puike *f* 7,40 a *f* 7,80; mindere *f* 6,80 a *f* 7,30; jarige als voren; goede en puike, gezolderde *f* 7,90 a *f* 8,20; afwijkende en mindere, op het water *f* 7 a *f* 7,80; eene partij zeer puike jarige op zolder bragt *f* 8,35 op; Roode soorten als voren bij uitslijting; Nieuwe meer ter markt: 160, 162, ℔ jar. Hoogl. Kleefs. *f* 265, *f* 267, *f* 275; 163, 164, 165 ℔ N. dito *f* 275, *f* 280, *f* 285; 161 ℔ O. Bovenl. *f* 268; 159 ℔ Jar. Kleefsche *f* 258; 158 ℔ N. Rijn *f* 245; 160 ℔ dito Bovenl. Ris *f* 257. — Rogge: Overmaass., Zeeuws. en Vlaams., traag vorige prijzen, *f* 5,50 a *f* 6,30; Buitenl. stil: 154 ℔ Wolgast *f* 194; 150 ℔ Fransche *f* 177, *f* 178; 152 ℔ Pomm. *f* 180; 146 ℔ N. Noordbrab. *f* 162; 146 ℔ Pruiss. *f* 165; 145 ℔ Coursche *f* 168; 141 ℔ O. Riga *f* 148. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cents lager, Winter *f* 4,15 a *f* 4,50; dito Zomer *f* 4,10 a *f* 4,40; 140 ℔ grove Deensche *f* 150; 129 ℔ Cours. te Schiedam *f* 139 — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte, 10 cents lager, *f* 2,80 a *f* 3,50; dito Lange *f* 2,80 a *f* 3; 118, 120 ℔ O. Gron. Dikke *f* 118, *f* 120. — Boekweit *f* 3 lager: op 140 ℔ N. Noordbr. *f* 172, *f* 173, *f* 175; dito Grootbrab. *f* 170, *f* 175; dito Vlaams. *f* 167, *f* 168; dito Rijn *f* 170, *f* 173; Fransche *f* 150. — Erwten traag: Zeeuwsche Groene *f* 7 a *f* 8,50; Geld. Graauwe *f* 11,50 a *f* 13,50. — Boonen slap: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,25 a *f* 8,25; dito Bruine *f* 7,50 a *f* 9; dito Paardenboonen *f* 4,70 a *f* 5,10. — Koolzaad: Zeeuwsch van 52 tot 55 p. vl.; Zomer 42 a 46 p. vl.

AMSTERDAM, 20 *November*. Tarwe tot iets hooger prijs aan [illegible]; 129 ℔ b. Poels. *f* 294; 131 ℔ b. dito *f* 29[illegible]; [illegible] *f* 270; 129 ℔ roodb. dito *f* 2[illegible]; 129 ℔ Rijn *f* 2[illegible]; 127, 128 ℔ Rijn *f* 240, *f* 242; 130 ℔ Limb. *f* 246. — Rogge zonder handel. — Gerst prijsh.; 113 ℔ n. Deensche *f* 150.

Koolzaad lager afgegeven: op 9 vat in Nov. 56 p. vl. — Raapolie dadelijk en op levering flaauw: op 6/w. *f* 36; Vlieg. *f* 34,75 a *f* 35; Dec. *f* 34 a *f* 33,75 a *f* 34,25 a *f* 34; Mei *f* 34,75 a *f* 35—35; Sept. *f* 34,75 a *f* 35. — Lijnolie op 6/w. *f* 35; vlieg. *f* 34. — Hennepolie op 6/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36.

LONDEN, 16 *November*. Met Holl. Boter is het beter en de prijzen zijn als volgt: beste Vries. 80 a 82 sh., inferieure 70 a 74 sh., beste Gron. 62 a 66 sh., inferieure 58 a 62 sh., beste Holl. 72 a 76 sh., inferieure 58 a 64 sh.

LONDEN, 18 *November*. Van inl. en vreemde Tarwe was weder weinig ter markt, zoodat de houders ruim 1 sh. avans op de prijzen van l.l. Maandag konden bedingen. Puike Gerst was 1 sh. hooger. Ook Haver bedong gemakkelijk eene prijsverhooging van 1 sh. Witte Kookerwten waren 1 sh. hooger. Boonen onveranderd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 20 *November*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 54 9/16, 54⅝, 54⅝; Dito Certificaten 3 pCt. 64 7/16, 64⅜, 64⅜; Dito dito 4 pCt. 84⅞, 85, 85; O. I. Leening 4 pCt. 83⅞; Aand. Rijnspoorw. 4½ pCt. 89; Aand. Holl. Spoorw.-Maatschappij 59. — BELGIË, bij *Rothschild* 2½ pCt. 45 9/16, 45 11/16, 45 9/16. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. 52 9/16, 52 11/16, 52⅝. — SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. 12¼, 12⅜, 12⅜; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 12⅜, 12 9/16, 12 9/16; Dito Binnenl. à 6/m 3 pCt. 32½, 32 11/16, 32⅝; Coupons Ardoins 8 1/16, 8 3/16; Fransche Uitgest. 3 15/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 34, 34⅛, 34⅛; Dito Dito 4 pCt. 33⅜, 33⅜, 33⅜. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103⅜; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 102½, 102⅝; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 93¼; Dito 4½ pCt. 93; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85⅞, 86; Dito bij *Stieglitz & Co.* 4 pCt. 85⅜; Dito bij id. 5de Serie 4 pCt. 85. — POLEN, Aand. met Loten 500 fl 140. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 70, 70½; Dito Nieuwe 2½ pCt. 37⅛, 37⅜; Dito Nieuwe 5 pCt. 74 13/16, 75, 74 13/16; Oostenr. Bank-Act. *f* 1100; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 98; Braz. 5 pCt. 89; N. Mex. 5 pCt. 28⅜, 15/16, ⅞; Peru 4½ pCt. 77; Gren. 1½ pCt. 17¼; Frans. 5 pCt. 86; Binnenl. Portug. 40; Amerik. Bank-Act. 3; N. Handelmaatschappij 111⅜.

Van onze binnenl. fondsen waren heden Integralen bij eenige affaire flaauwer. Alle overige soorten prijshoudend.

In vreemde effekten was de handel zeer beperkt. Geen derzelve is merkbaar van deszelfs standpunt van gisteren afgeweken.

Het geld was heden zeer aangeboden, en is op Prolongatie á ¼ pCt. minder afgegeven.

Venez. Uitgest. Onb. St. 11⅜, 7/16; Gren. Uitg. v. 100 £ 4½; Dito Onbep. St. 4, 1/16; Bl. Gr. Coup. *f* ¼.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3½; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 54 9/16 a ⅝; Ard. a 510 £ 12¼ a 9/16; Binnenl. 3 pCts. 32⅝; Metall. 5 pCt. 70¼ a ½; Dito 2½ pCt. 37¼.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN DE *PROVINCIE GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG den 14den DECEMBER aanstaande, des morgens te 10 uur, in het OMMELANDERHUIS, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG EXAMEN**, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste VEERTIEN DAGEN vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

GRONINGEN, 11 November 1850.
De Provinciale Commissie voorn.,
Namens dezelve:
C. U. J. HUBER, *Secretaris*.

*** De VERGADERING van BESTURENDE LEDEN uit de te ***MARUM*** en omstreken bestaande ***Vereenigingen tot ondersteuning van Behoeftigen door werkverschaffing***, zich overtuigd houdende dat zij, die met haar gelijk doel door dezelfde middelen trachten te bereiken, ook met haar het groot belang van een *nauwer onderling verkeer* zullen erkennen, — heeft vermeend, zich de vrijheid te mogen veroorloven, om zoodanig verkeer uit te lokken.

Te dien einde noodigt zij *allen, die met een liefdadig oogmerk de werkzaamheid van den minvermogenden Arbeidersstand bevorderen*, en inzonderheid alle in dezen geest werkzame *Commissiën en Vereenigingen*, vriendelijk dringend uit tot het houden van eene **ZAMENKOMST** te ***Groningen***, in het **Concerthuis**, op **DINGSDAG** den 26sten November e.k., des voormiddags te 10½ uur, om alsdan een KORT VERSLAG te geven van hunne WERKZAAMHEDEN en van den STAAT hunner INRIGTING, en verder, onder anderen, te beraadslagen over de wijze, waarop een meer duurzaam en doelmatig verkeer zal kunnen worden daargesteld.

In naam der Vergadering voornd.:
J. F. OBBES, Burgem. te *Marum*, *President*.
K. HOFKAMP, Pred. te *Surhuisterveen*, *Vice-President*.
D. TERPSTRA, Pred. te *Opënde*, *Secretaris*.

van de Viool-Virtuose **HORTENSIA ZIRGES**, op DINGSDAG den 26sten November 1850, 's avonds te half acht, in het CONCERTHUIS. — Entrée 99 Cts.; — voor Heeren Officieren in Uniform, en voor Studenten 50 Cents.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

L. TAK,
Weduwn. van JOHANNA VOORSMIT,
met
H. VOORSMIT.

GRONINGEN, 21 November 1850.

*** Heden beviel van eene DOCHTER M. VAN DER WOUDE, Echtgenoot van

B. VAN KREGTEN,
Stoffenverwer bij den Apoortenboog.

GRONINGEN, 18 November 1850

*** LEENS, 18 November 1850. Heden beviel van eenen ZOON A. E. ANDREÆ, Echtgenoot van

J. DOUWES, JR.

*** Heden beviel van eenen ZOON GRIETJE VAN HOUTEN, Echtgenoot van

R. S. LANTINGA.

NIEUW BEERTA, 29 November 1850.

*** Heden overleed, aan eene kortstondige ziekte, mijne geliefde Echtgenoot, RENSIEN POUWELS, in den ouderdom van ruim 58 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 18 jaren.

Zwijgend hoop ik, met mijne eenige Dochter, in den wil des Heeren te berusten.

GRONINGEN, 18 November 1850.
W. J. L. HUIZINGA.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze oudste Dochter GEZINA, in den ouderdom van 25 jaren. Een ieder, die haar gekend heeft, zal wel beseffen, wat wij in haar verliezen.

Op begeerte van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

A. W. KOOLSTRA.

GRONINGEN, 18 November 1850.

*** Na eene langdurige sukkeling, overleed heden onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder E. DE VRIES, Wedwn. van W. VAN KREGTEN, in den ouderdom van bijna 34 jaren, nalatende één Kindje, te jong om dit smartelijk verlies te beseffen.

GRONINGEN, 20 November 1850.
J. VAN KREGTEN.
Uit aller naam.

*** Heden ontving ik het voor mij en zijne Broeders en Zusters droevig berigt, dat mijn beminde jongste Zoon L. F. DE WOLF den 15den April l.l., in den ouderdom van ruim 23 jaren, in het Badetablissement te *Pelantoengan*, op *Java*, is overleden.

GRONINGEN, 21 November 1850.
Wedw. F. J. DE WOLF, geb. VOGEL.

₊ Bij den Boekhandelaar **H. C. SCHETSBERG**, te *Leeuwarden*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. **WELMEENENDE RAADGEVINGEN** aan **STUDERENDE JONGELINGEN**, bij den aanvang en gedurende hunne Akademische loopbaan, door ***S. CROMMELIN***, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en Rustend Leeraar bij de Hervormde Gemeente te *Leeuwarden*. Prijs *f* 0 - 60.

II. **HARTELIJKE OPWEKKING** tot het ijverig streven naar **REINHEID VAN HART EN WANDEL**, door denzelfden Schrijver, derde Druk. Prijs *f* 0 – 25.

III. **WAARSCHUWING** tegen het **MISBRUIKEN VAN DEN NAAM VAN GOD**, door denzelfden; vijfde Druk. Prijs *f* 0 – 15.

IV. ***J. F. JACOBI***, **DE VERPLIGTING VAN DEN MENSCH AAN GOD.** Uit het Hoogduitsch vrij vertaald, door den schrijver van bovengenoemde Werkjes, gr. 8vo, 170 pag., *f* 0 – 40.

₊ Bij den Boekverkooper **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Over den aard en de behandeling van de

ZIEKTEN DER NIEREN,

met gelijktijdig voorkomen van

ALBUMEN IN DE URINE

(Morbus Brightii).

DOOR

G. OWEN REES.

Uit het Engelsch, door

P. C. TIJKEN, *Med. Doctor* te *Rotterdam*.

In groot-Octavo. Prijs ***f* 1,60.**

ALMANAK

VOOR

LANDBOUWERS EN VEEHOUDERS,

voor 1851; *bevattende vele nuttige zaken, om van den Landbouw en de Veeteelt de meeste voordeelen te trekken.* Vijfde Jaargang, 30 Cts.

Even als in vorige jaren, bevat dit nuttige en goedkoope Jaarboekje weder zeer vele belangrijke bijdragen, waarin zoowel Landbezitters als Landlieden in het algemeen belang zullen stellen.

De Uitgever **W. EEKHOFF**, te *Leeuwarden*, debiteert verder nog met succes:

GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING van ***LEEUWARDEN***, met Platen, 2 Dln., *f* 7.80.

OEUVRES PHILOSOPHIQUES DE ***FRANÇOIS HEMSTERHUIS***, edit. nouvelle et augmentée par *L. S. P. MEIJBOOM*, 3 Vol., *f* 7,50. Het derde Deel met Portret afzonderlijk, voor de bezitters der vorige uitgaven, *f* 2.50.

De **GRIETMANNEN IN *FRIESLAND***, 50 Cts.

BIJZONDERHEDEN OMTRENT DE JEUGD van den beroemden **BORGER**, 40 Cts.

BLOEMLEZING uit de **NEDERLANDSCHE BERIJMING** van de **PSALMEN**, Schooldruk, 30 Cts.

₊ Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven en alom verzonden:

TAFEL

OF

BEREKENING DER HUUR OF RENTE

VAN

EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden gezien hoe veel men voor een' Eigendom moet besteden, als men slechts bepaalt naar hoe veel percent men zijn geld wil beleggen, — en dus zoo al niet onmisbaar, toch *hoogst gerijfelijk* voor Renteniers en andere Bezitters van Eigendommen.

Verder worden door hen met succes gedebiteerd,

Voor Leesgezelschappen en Leesbibliotheken:

I. *A. G. BRUINSES*, **TAFEREELEN uit de Geschiedenis** van de STICHTING en VESTIGING der **Christelijke Kerk.** Prijs *f* 3 – 75.

II. ——— **SCHETSEN uit het Christelijk Leven** in de *drie eerste eeuwen* der Kerk. Als AANHANGSEL op de *Tafereelen uit de Geschiedenis van de Stichting en Vestiging der Christelijke Kerk.* Prijs *f* 1 – 50.

Beide Werken bevatten voor gemoedelijke Lezers eene gepaste Lectuur, daar zij niet enkel sommige fragmenten uit de onderwerpelijke Geschiedenis bevatten, maar ook die Geschiedenis als het ware op eene geleidelijke wijze behandelen. — Overigens zijn de over deze Werken gegevene recensiën in allen deele gunstig te noemen.

III. ——— **Uit het LEVEN;** Schetsen en Beelden. Prijs *f* 1 – 50.

Ds. VAN SCHAICK wijdde in de *Boekzaal* aangaande deze Schetsen en Beelden een recenserend artikel, waarin bij, onder anderen, eene der Schetsen „een juweeltje" noemt.

IV. *H. DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND**, gedaan in het jaar 1847. Met eene Kaart. Prijs *f* 3 – 20. Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.

V. *J. VAN DER VEEN, A.z.*, **Paul's verblijf op den Sperwerhorst.** Met Vignet op staal. Prijs *f* 3 – 00.

VI. *H. J. ABBRING*, **Het Dal Kebrah, of de Pelgrimsoogst**; een Perzisch verhaal. Twee Dln. Prijs *f* 6 – 20.

Even als de Schrijver van het „Drentsch Mosaïek" in zijn *Paul's verblijf op den Sperwerhorst*, treedt deze hier op het gebied des maatschappelijken levens, en bestrijdt in het kleed der romantiek hier sommige ondeugden en feilen, wier uitroeijing ten eenenmale gewenscht mag geacht worden.

VII. *J. VENEDEIJ*, **Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk;** Geschiedkundige en Plaatselijke herinneringen. Naar het Hoogduitsch. Twee Deelen. Prijs *f* 5,80.

Daar dit Werk op eene aangenaam boeijende wijze den leeslust gaande houdt, vermits de Schrijver bij zijne kernachtige konterfeiting der indrukken, welke hij ondervond op zijne reis door de heerlijke landstreek, die hij bezocht, eenen diep-menschkundigen blik op derzelver bewoners slaat, en daardoor als het ware geheel in het volkskarakter dier uit zoo verschillende bestanddeelen zamengestelde natie ingrijpt, zoo mag dit Werk gerustelijk worden aangeprezen ten gebruike van hen, die in hunne lectuur iets degelijks wenschen te vinden.

VIII. **Leven, Denken en Werken van JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST*. Prijs *f* 3 – 20.

De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

₊ De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te ***GRONINGEN*** adverteren, dat alle **PANDEN**, welke bij hen in de maanden **AUGUSTUS**, SEPTEMBER en OCTOBER 1849 zijn *verzet*, geteekend met de letters **K**, **L** en **M**, moeten worden afgelost of gelost, en wel letter **K** van den **18den** tot en met den **22sten** November, letter **L** van den **25sten** tot en met den **29sten** November, en letter **M** van den **2den** tot en met den **6den** December 1850; zullende, bij gebreke van dien, anders **finaal** worden verkocht.

₊ De **ONTVANGER** der *DIRECTE BELASTINGEN* en *ACCIJNSEN* te *Uithuizen* zal, op MAANDAG den 25sten November 1850, des voormiddags te elf uur, ten zijnen KANTORE, overgaan tot den PUBLIEKEN VERKOOP, tegen kontante betaling, aan den meestbiedenden, van elf Fusten, inhoudende drie Vaten en tachtig Kannen, **BUITENLANDSCH GEDISTELEERD (BRANDEWIJN)** ad 167%, door de Ambtenaren van de Actieve Dienst te *Uithuizen* en een' van die te *Uithuizermeeden* gestationeerd, aangehaald.

De Ontvanger voornoemd:
H. GRIMMIUS.

Let Wel!

DONDERDAG den 28sten November e.k., VERKOOPING van **ROERENDE GOEDEREN** vóór en in het BOELHUIS in de GELKINGESTRAAT; nader te detailleren.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

OP MAANDAG DEN 25sten NOVEMBER 1850, des middags te 12 uur, bij de Erven TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, publieke verkoop van ongeveer **6** Lasten **BESCHADIGDE ROGGE**, van *Pillau* aangebragt per het Schip *Harmanna Henderika*, Kapit. J. H. PLUKJE, liggende op het Pakhuis *DE GROOTE SLEUTEL* en aldaar op den dag van Verkoop te bezigtigen.

₊ Op VRIJDAG den 29sten November aanstaande, des morgens te 10 uur, zal, ten overstaan van Mr. L. KNIPHORST, Notaris te *Emmen*, publiek worden verkocht, in het Markthuis te *Nieuw-Buinen*:

I. De **NOORDELIJKE DWARSPLAATSEN** no 22 en 27, in de Markte van *Buinen*.

II. De **ZUIDELIJKE DWARSPLAATSEN** no. 15, 29 en 30, in de Markte van *Buinen*, toebehoorende aan den Heer M. HARDENBERG en c. s., te *Dalen*.

EMMEN, 8 November 1850.

L. KNIPHORST.

₊ Mr. **W. A. OFFERHAUS**, Notaris te *Nieuwolda*, gedenkt, op WOENSDAG den 4den December 1850, des namiddags te 2 uur, in de beneden genoemde Behuizing, te *Nieuwolda*, ten verzoeke van de Wedw. en Erven A. F. KLIMP, publiek te verkoopen:

I. Eene van ouds zeer beklante ***BIERBROUWERIJ*** en neringrijke ***HERBERG***, met de BROUWERSGEREEDSCHAPPEN, en de BEKLEMMING van 81.50 E. *Tuin* en *Land*, doende tot huur *f* 30—00, alles staande en gelegen aan het Zijldiep te *Nieuwolda*.

II. De VASTE BEKLEMMING van 1.61.70 E. *Land*, gelegen onder *Nieuwolda*, doende tot huur *f* 18—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2.45.80 E. *Land*, mede aldaar, doende tot huur *f* 22—50.

₊ Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, in het laatst der maand December 1850, of begin van Januarij 1851, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING, N 263 V. en eene KAMER, N 264 V, onder één Dak, met een TUIN en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Zuidzijde op den Nieuwen Weg te *Groningen*; — en

II. Eene BEHUIZING, N 265 V, staande mede aldaar.

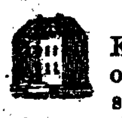

In den aanstaanden WINTER zal publiek te KOOP worden gepresenteerd, om te aanvaarden op den 1sten Mei 1851: een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen in de St.-Jansstraat te *Groningen*, thans nog bij de Akademie in gebruik. Dit Huis, bestaande uit verscheidene Vertrekken, is geschikt om in TWEE AFZONDERLIJKE WONINGEN te worden gesplitst, zoo als vroeger het geval is geweest, of ook om tot eene BENEDEN- en BOVENWONING te worden ingerigt. — Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** en te bevragen bij den Timmerman J. E. HEERES, in de Turftorenstraat.

UIT DE HAND TE KOOP,

of ook voor vijf jaren **TE HUUR**: eene deftige, wèl ter nering staande **BEHUIZING** op de Lange Streek, voor de Kaai der Binnenstoomboot te *Lemmer*, bestaande in twee roijale BENEDEN- en dito BOVENKAMERS, KEUKEN, TURFHOK, KELDER, ruim BLEEKVELD, POMP, BAK en verder alle GERIJFELIJKHEDEN. Te bevragen met franko brieven bij den Eigenaar

J. J. BALK.

UIT DE HAND TE KOOP,

bij J. MULDER, te *Martenshoek*: Zijnde van ouds wèl beklante **BAKKERIJ** en **KRUIDENIERSWINKEL**, staande tegen het Verlaat, met of zonder **LAND**; alsmede twee **MANNEN-** en twee **VROUWEN ZITPLAATSEN** in de Hervormde Kerk te *Hoogezand*.

Door **buitengewone omstandigheden** en op **zeer aannemelijke** VOORWAARDEN, ver beneden de **innerlijke waarde TE KOOP**: eene **ROIJALE BEHUIZING** en **TUIN**, op een **florisant Dorp, Zandgrond**, geschikt voor allerhande ***AFFAIRES.*** Adres bij den Boekverkooper J. HAFTENKAMP, in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het **NEDERLANDSCHE KOFSCHIP *DE VIJF BROEDERS***, gevoerd door Kapt. E. J. SCHERPBIER, groot 75 Zeetonnen, hetzij HOL of met den INVENTARIS, liggende in de Noorderhaven. Te bevragen bij den Eigenaar te *O. Pekela*, of te *Groningen* bij den Heer BULSING, Scheepsmakelaar aldaar.

De Ondergeteekende berigt mits deze, heden voor EIGENE REKENING een' **COMMISSIEHANDEL** in ***EFFEKTEN*** te zijn begonnen en zich tevens met **INCASSERINGEN** belast; — onder vriendelijke aanbeveling geeft hij de verzekering eener prompte behandeling.

GRONINGEN, 22 November 1850.

J. A. VAN HASSELT,
Oosterstraat, letter D no. 27.

Let Wel!

Nog maar 8 dagen alhier bij den Heer TIDDENS, in de *Beurs*, uitgepakt **A. VAN DER NOOT**, uit *Amsterdam*, met zijn Restant van **HEEREN** en **DAMES SCHOENEN** en **LAARZEN**, 60% **beneden Inkoopsprijs.**

Bovengenoemde maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij zijn nog geringen voorraad van **HEEREN** en **DAMES SCHOENEN** en **LAARZEN** met nog 10% verminderd heeft, uit hoofde hij niet genoegzaam gesorteerd is om nog in eene andere Stad een Uitpakpatent te nemen, en daar hij wegens het eindigen van zijn Patent alhier verpligt is, om 8 dagen na dato te vertrekken, zoo verwittigt hij aan het geëerde Publiek, dat diegenen, die nog voor dien tijd iets koopen wil, spoedig dienen te komen en hun voordeel doen, eer het te laat is.

PRIJSCOURANT.

Fijne Heeren Laarzen van *f* 4,50, thans *f* 4; Gewastlederen dito van *f* 3.50, thans *f* 3; Waterlaarzen van *f* 4.50, thans *f* 3,50; Lage gewastlederen Manschoenen van *f* 1,50, thans *f* 1 30; Lederen Mans Pantoffels van *f* 1,20, thans *f* 1,10; Stoffen Heeren Schoenen van *f* 2,50, thans *f* 2,30; Stoffen Dames Laarzen in alle kleuren van *f* 1,80, thans *f* 1,60; Zwarte Stoffen Vrouwen Schoenen, beste soort, *f* 0,90; Goudlederen Dames Schoenen, dito, *f* 1,40; Gelaktlederen dito, dito, *f* 1,30; Gewastlederen dito van *f* 1,00, thans *f* 0,90; Vetlederen dito van *f* 0,90, thans *f* 0,80; Dames-Pantoffels van *f* 0,90, thans *f* 0,80; Vrouwen Muilen *f* 0,55. — Verder voorzien in nog wat **KINDERWERK**, en men kan de Goederen aan huis krijgen om te passen.

SPAANSCHE KASTANJES,

puike kwaliteit, zijn heden bij den ondergeteekende ontvangen; dezelve zijn ook **gebraden** te bekomen, mits vooraf bestellende; — verder voorzien van puike **MALAGA CITROENEN**, welke ook per heele of halve Kist tot den zuinigsten prijs worden afgeleverd; nieuwe GEMALEN **LENGE** en **STOKVISCH**, **ZOUTEVISCH**, FIJNZOUTEN en GEMARINEERDE **WINTERHARINGS**, **ANSJOVIS**, ENGELSCHE **BOKKINGS**, VETTE EDAMMER en ZWITSERSCHE **KAAS**, versche **MINERALE WATEREN**, ENZ.

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den Roog.

NB. Verwacht dagelijks eene partij mooije GEDROOGDE **DUITSCHE APPELEN.**

Bij J. BUTTINGER,

in de Folkingestraat, te *Groningen*, is bij voortduring verkrijgbaar **zeer zuivere NICKEL-ERTSEN-** en **NIEUW-ZILVER BLADEN (BLECH)**, en wel tegen zoodanigen **billijken prijs**, als waarvoor zij tot nog toe alhier niet zijn verkocht.

Blijft zich rekommanderen in het Vervaardigen en Leveren aan Heeren ZADELMAKERS van **fraai gewerkte GARNITUREN** voor **PAARDENTUIGEN**, in onderscheidene Metalen, zoo mede het Opleggen van **RIJTUIGVEREN**, **ENZ.** alles **beneden buitenlandsche fabrijksprijzen**, doch tegen dezelfde voorwaarden.

Een a twee **WERKLIEDEN**, hun Werk goed verstaande, kunnen dadelijk WERK bekomen; zullende aan diegenen, welke hoofdzakelijk in ***GARNITUREN*** voor **PAARDENTUIGEN** werkzaam zijn geweest, de voorkeur worden gegeven.

VERLOREN:

Een **BRUINLEDEREN SIGAARKOKER**, gemonteerd met Staal, bevattende, onder anderen, een Barnsteenen Sigaarpijpje. De Vinder, die denzelven aan het BUREAU dezer COURANT terugbezorgt, zal BILLIJK BELOOND worden.

Door den ondergeteekende, te *Zuidhorn*, **geborgen** een BRUIN GEVLEKTE **LEGERHOND** met eenen LEDEREN BAND om den hals, waarop eenige KOPEREN NAGELS. De Eigenaar wordt verzocht, dien, tegen betaling van eenige kleine uitgaven, spoedig terug te halen.

F. POSTUMUS.

Een ONGEHUWD PERSOON of WEDUWNAAR, tusschen de 40 en 50 jaren oud, genegen zijnde om als **KNECHT** in het **GROENE WEESHUIS** alhier geplaatst te worden, wordt verzocht zich aan genoemd GESTICHT aan te geven; bij voorkeur iemand die de Kleermaker in zijne Werkzaamheden behulpzaam kan zijn.

WERKEN VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

R. TÖPFFER,

DE PASTORIJ. Uit het Fransch, door ***S. S.*** 2 Deelen, gr. 8vo .... *f* 6—60.

IDA KOHL,

PARIJS en de FRANSCHEN. Schetsen. Uit het Hoogduitsch, door ***S. S.*** 2 Deelen, gr. 8vo. *f* 6—25

P. VAN DER WILLIGEN,

NAGELATENE LEERREDENEN, voorafgegaan van een LEVENSBERIGT door ***N. C. KIST.*** Gr. 8vo .... *f* 3—90

STAATHUISHOUDKUNDE.

ADOLPHE BLANQUI,

BEKNOPT OVERZIGT van de eerste beginselen der STAATHUISHOUDKUNDE, voorafgegaan door eene GESCHIEDKUNDIGE INLEIDING. Uit het Fransch. Gr. 12mo .... *f* 0—90.

JOSEPH DROZ,

STAATHUISHOUDKUNDE of beginselen van de leer des Rijkdoms. Uit het Fransch, met eene VOORREDE van Mr. ***B. W. A. E. SLOET TOT OLDHUIS. (Tweede en vermeerderde Uitgave.)*** Gr. 12mo. .... *f* 1—75.

FERDINAND DE HAMAL,

BEGINSELEN der STAATHUISHOUDKUNDE, ten gebruike van jonge lieden, die zich aan eene Staatkundige of Administratieve loopbaan willen wijden. Uit het Fransch. Gr. 12mo .... *f* 0—75.

Uitgaven van **J. DE LANGE**, te ***Deventer.***

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

NOVEMBER 1850.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
10	764,04	762,63	762,30	10,7	12,3	10,0	0,92	0,80	0,88	Z.W	W.Z.W.		betrokken	weinig bewolkt	weinig bewolkt
11	760,09	758,34	755,68	11,5	10,0	11,1	0,89	0,94	0,93	W.Z.W.	„	W.Z.W.	„	regen	betrokken
12	756,29	757,33	758,61	8,7	9,1	6,8	0,78	0,74	0,82	W.N.W.	N.W.	N.W.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
13	758,16	755,93	755,25	5,1	8,2	4,5	0,77	0,64	0,63	N.W.	W.	W.	„	„	„
14	758,41	761,50	764,13	2,8	4,9	2,6	0,92	0,75	0,82	W.N.W.	N.O.		„	weinig bewolkt	„
15	765,35	764,71	764,96	4,0	6,5	4,2	0,85	0,81	0,85	„	W.N.W.	[illegible]	betrokken	betrokken	betrokken
16	766,38	765,37	761,29	1,5	4,5	4,8	0,83	0,73	0,88	Z.Z.O.	Z.Z.O.	Z.Z.O.	weinig bewolkt	bewolkt	„

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.